

BEROEPSBELANGEN

TANDARTS-ASSISTENTEN ORGANISEREN ZICH

Een onderzoek naar de aard en omvang van de werkzaamheden, die in de afzonderlijke praktijken tot het terrein van de assistente worden gerekend, zou doen blijken dat deze van geval tot geval binnen zeer ruime grenzen wisselen. Tezamen zouden zij een scala van activiteiten omvatten waaruit een kern kan worden afgezonderd, die als essentieel voor de functie van tandarts-assistente kan worden erkend.

Het is echter aan gerechte twijfel onderhevig of in de doorsnee-praktijk in toereikende mate gebruik wordt gemaakt van de diensten die geacht mogen worden tot de taak van een dusdanige hulpkracht te behoren. Hier wreekt zich het feit dat in werkelijkheid de assistente slechts datgene verricht waaraan de betreffende practicus verklaart behoefte te hebben en dat is in veel gevallen niet meer dan een deel van de hulp die een dusdanige functionaresse – mits daartoe bekwaam – aan de stoel en rondom kan verlenen. Waarmee gezegd wil zijn dat aan de functie van tandartsassistent, ondanks haar veeljarige existentie en de in het spraakgebruik verankerde naam niettemin nog steeds een objectieve, algemeen aanvaarde omlijning ontbreekt.

Dit betekent tevens dat de tandarts-assistenten binnen het kader der tandheelkunst geen officieel erkende groep vormen waarvan de ontwikkeling, het kennen en kunnen niet aan een algemeen erkende maatstaf beantwoorden. Kortom, het ontbreekt hun aan, gelijk dat tegenwoordig heet, een status, een zekere maatschappelijke groepsverbondenheid en een daardoor bepaald aanzien. Hiertoe werkt mee – gelijk bij veel specifiek vrouwenberoepen waarin het jongere element overheersend is vertegenwoordigd – een zekere kortstondigheid van de uitoefening, die gemeenlijk wordt gestaakt bij de overgang naar wat een minister eens heeft betiteld als de natuurlijke bestemming van de vrouw. Daarnaast zijn er echter ook voor wie de functie een duurzame is, tot een levensvervulling uitgroeit en op die grond tevens recht geeft op een erkende positie.

In het voorgaande is geen aandacht gewijd aan het bestaan van schriftelijke cursussen voor het verschaffen van een theoretische basis aan degenen die zich van de behoefte eraan rekenschap geven. Een andere praktische opleiding dan de bijkomstige vanwege de tandarts die haar in zijn dienst heeft, bestaat tot nog toe niet.

De bovenbeschreven situatie vertoont overeenkomstige kenmerken als die in de meeste andere landen. Voor zover de assistenten er georganiseerd zijn worden – gelijk in de V.S. en Canada – tandheelkundige congressen dienstbaar gemaakt aan afzonderlijke bijeenkomsten voor deze hulpkrachten om ook aan hun verlangen naar meer kennis tegemoet te komen.

Voor wat het bestaan van een opleiding betreft vormen Zweden en Oostenrijk een uitzondering aangezien aldaar het volgen van een speciale cursus en het bezit van een diploma de voorwaarden zijn voor een erkenning als tandartsassistent. In het eerstgenoemde land is deze ondergebracht bij de praktisch-tandheelkundige opleiding door gelijktijdige training dezer leerlingen met de studenten tijdens de klinische oefeningen ten einde allengs te komen tot een optimale samenwerking aan de stoel. Aldus leert de aanstaande tandarts ten volle profijt te trekken van de diensten die een assistente in de praktijk kan verlenen.

De aanleiding tot dit exposé is gelegen in de oprichting van de „Nederlandse Vereniging van Tandarts-assistenten”, waarvan tegen de jaarwisseling zowel de tandartsen als

hun assistenten door het voorlopige bestuur is kond gedaan. De initiatiefneemsters – wier energie respect afdwingt – achten blijkbaar de tijd rijp om ondanks de heterogeniteit deze functionarissen in verenigingsverband bijeen te brengen. De (voor de hand liggende) doelstelling der jonge organisatie moet in de eerste plaats gezien worden als een reactie op de objectief weinig bevredigende situatie en is uit dien hoofde verklaaren en aanvaardbaar. Men dient bovendien rekening te houden voor wat de toekomst betreft met een ontwikkeling gelijk aan die in Scandinavië waar de praktijk-assistente een officiële status is toegekend. Het ligt in de lijn der verwachting dat een soortgelijke regeling geleidelijk ook elders ingang zal vinden, gekoppeld aan een zoal niet officiële dan toch erkende opleiding.

Het zal van de weerklank, die de rondgezonden oproep tot aaneensluiting zal vinden, afhangen in welk tempo en welke mate de jonge organisatie aan de tandartsassistenten de haar toekomstige plaats in het paramedische bestel zal kunnen verschaffen.

Wij kunnen niet minder doen dan het voorlopige bestuur de onmisbare geestkracht, het organisatietalent en de nodige volharding toewensen; l'union fait la force.

B

BINNENLAND

G. D. MARGADANT LEGT DE PRAKTIJK NEER

Het feit, dat collega G. D. MARGADANT besloten heeft de praktijk neer te leggen zal als mijn inlichtingen juist zijn, gelukkig niet betekenen, dat hij zich als ambteloos burger in zalig nietsdoen zal terugtrekken. Ik meen hem daarvoor te goed te kennen. Het is verheugend, dat hij zijn arbeid als beherend redacteur van het Tijdschrift blijft voortzetten. Dit werk, waarvan indertijd bij zijn 40-jarig tandartsjubileum in 1952 al werd getuigd, dat hij dit reeds ruim 30 jaar met hart en ziel deed, zal hij beslist nu na 40 jaar niet zo maar opgeven. Een ieder, die het Tijdschrift kent, zal kunnen getuigen, hoe zeer dit in de loop der jaren aan standing heeft gewonnen en in niet geringe mate is dit mede te danken aan het feit, dat hij daar gedurende deze vele jaren zijn krachten aan heeft gewijd.

Als MARGADANT niets anders gedaan had, zou dit al de vermelding waard zijn geweest. Maar gaan wij in het kort na, wat verder naast zijn bloeiende tandartspraktijk, zijn intense belangstelling had, dan zien wij hem in zijn studententijd reeds als bestuurslid en voorzitter van „JOHN TOMES”. Na zijn vestiging in Amsterdam is hij achtereenvolgend secretaris, vice-voorzitter en enige malen voorzitter geweest van de afdeling Amsterdam der Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde en tevens afgevaardigde naar het hoofdbestuur van de maatschappij. Verder zien wij hem werkzaam als lid van de Ziekenfondscommissie van de Maatschappij.

Een paar maal organiseert hij tentoonstellingen en in latere jaren neemt hij dan nog het voorzitterschap van de zogenaamde Middenstandscmissie op zich. Wanneer het studentenblad wordt opgericht is het al weer MARGADANT, die het door de moeilijke beginperiode heen helpt.

Ik heb het grote voorrecht gehad om heel veel jaren met MARGADANT te mogen samenwerken in het bestuur van de A.T.V. en heb hem van het begin af, toen ik als jong tandarts in Amsterdam kwam, leren kennen als een collega, waarop te allen tijde vertrouwd kon worden. Dit laatste is in het bijzonder gebleken tijdens de bezettings-